

DJT2018U-DİJİTAL OKUR YAZARLIK

Ünite 3: Sosyal Ağlar







1. Gelişen bilgi teknolojileri nedeniyle önemli sosyal dönüşümler hangi yüzyılda gerçekleşmiştir?

Cevap: Gelişen bilgi teknolojileri nedeniyle önemli sosyal dönüşümlerin yaşandığı yüzyıl 21.yüzyıldır.

2. "Enformasyon Toplumu" kavramını açıklayınız.

Cevap: Enformasyon toplum kavramı, enformasyonun üretimi, işlenmesi ve aktarımının, ortaya çıkan teknolojik koşullar nedeniyle toplum için üretkenliğin ve gücün temel kaynakları hâline gelmesi ve yeni bir toplumsal örgütlenme biçiminin ortaya çıkmasını anlatmaktadır. Endüstri/sanayi toplumunda endüstriyel örgütlenme; nasıl ekonomik sistem ve askerî teknolojilerden başlamak üzere tüm etkinlik alanlarına yayılıp gündelik hayatın alışkanlıklarına kadar uzanmış ise enformasyon toplumunda da bilginin üretimi ve iletimine dayalı yeni bir toplumsal örgütlenme söz konusudur.

3. "Ağ Toplumu" yaklaşımı hakkında bilgi veriniz.

Cevap: Ağ toplumu yaklaşımı, yüzyılımızda hızla artan küreselleşmeyi, karşılıklı bağımlılığı anlamamıza yardımcı olmaktadır. Ağların sınırsız şekilde genişleyebilen yapıya sahip olmaları ve veni düğümlerle bütünlesebilmesi, toplumsal açıklık ve esnekliği beraberinde getirir. Buradan hareketle siyasal, ekonomik, sosyal, kültürel olmak üzere toplumsal değişimi gözlemek alandaki anlamlandırmak daha mümkündür. Elektronik iletişimin dijital (sayısal), görsel-işitsel araçları kullanıcılar ile sürekli etkileşim içindedir. Toplumları dönüştüren, bilgisayar teknolojileri ve olanak verdiği enformasyon akışıdır. Enformasyonun dünya üzerinde herhangi bir yerden anlık olarak ulaşılabildiği bir teknoloji ve zaman kavramı söz konusudur. Bu da zaman ve mekânın önemini kaybettiği ışık hızında bir erişim anlamına gelmektedir.

WEB 2.0'IN SUNDUĞU OLANAKLAR VE SOSYAL AĞLARIN ÖZELLİKLERİ

4. "İnternet" nedir? Bilgi veriniz.

Cevap: Bilgisayar ve İnternet, küresel enformasyon akışının toplumsal örgütlenmelerin yapısını etkilemesinde en önemli araçlardır. Birbirine bağlı sayısız küçük bilgisayar ağlarından oluşan İnternet, enformasyon teknolojisi olarak ele alındığında, verilerin depolanması ve aktarımını sağlayan bir iletişim teknolojisidir. İnternet, enformasyonun metin, ses, grafik, imaj ve video gibi farklı biçimlerde; yerel, ulusal ve uluslararası erişimin mümkün olduğu küresel bir iletişim şeklidir. Sunduğu etkileşim ortamı interneti toplumsal iletişim için önemli bir araç kılmaktadır.

5. İnternet ortamında kurulan toplumsal ilişkileri sınıflayınız.

Cevap: İnternet ortamında kurulan toplumsal ilişkiler,

- Elektronik posta
- Tartışma listeleri
- Telekonferans

- Sohbet sistemleri
- Web

olarak üzere sınıfandırılabilir.

6. World Wide Web (WWW) nedir?

Cevap: WWW (Dünya Çapında Ağ), internet ağında kaynak keşfetme ve erişim için bir izleme aracıdır.

7. WWW ne işe yarar?

Cevap: Tim Berners-Lee tarafından geliştirilen bu WWW'in (Dünya Çapında Ağ'ın) amacı, web siteleriyle kullanıcılara bilgi sunmaktır.

8. Web 1.0 ile Web 2.0 arasındaki farklılık nedir?

Cevap: Web 1.0 olarak nitelenen sitelerde kullanıcıların pasif bir rolü vardır ve içeriğe katkıda bulunmazlar. Web 2.0 olarak nitelendirilen sitelerde ise kullanıcılar içerik geliştiren ve paylaşan aktif üreticilerdir.

9. "Sosyal Medya" nedir? Amaçları nelerdir? Açıklayınız. Cevap: İnternet'in sosyal etkileşim olanakları kullanıldığı için Web 2.0 araçlarına "Sosyal Medya" denmektedir. Bu bağlamda sosyal medya, elektronik ve İnternet araçlarının diğer insanların deneyimlerini, bilgilerini paylaşmak ve tartışmak amacıyla kullanılmasıdır. Sosyal medya dendiğinde akla sosyal ağlar, bloglar (ağ günlükleri), wikiler (bilgi sayfaları), forumlar (tartışma panoları) gelmektedir. Facebook, Twitter, Flickr, Youtube gibi siteler Web 2.0 için örnek gösterilen ilk uygulamalardır. İçeriklerin kullanıcılar tarafından oluşturulmasının yanısıra, kullanıcıların ekledikleri etiketler, reytingler aracılığıyla metadata (veriye ilişkin veri) üretilmektedir.

10. Sosyal medyanın özelliklerini sınıflayınız.

Cevap:

- 1. **Katılım**: İçerik üretici olan kullanıcıların katılım ve geri bildirimi cesaretlendirilir.
- Açıklık: İçeriğe erişim ve kullanımda engeller voktur.
- 3. **Karşılıklı konuşma**: İki yönlü iletişim yani diyalog vardır.
- 4. **Topluluk**: Grupların oluşumuna ve etkin şekilde iletisimine olanak sağlar.
- **5. Bağlantısallık**: Diğer siteler, kaynaklar ve kişilere linkler ile bağlantı sağlanır.
- 11. Sosyal ağlardaki "Düğüm" kavramı hakkında bilgi veriniz.

Cevap: Sosyal ağ, bireyler arasındaki kişisel veya profesyonel ilişkilerin oluşturduğu bir ağdır. Herkes sosyal ağlarla birbirine bağlanmıştır. Dolayısıyla, her birey başka bir kişinin sosyal ağında bir "Düğüm" olarak yer almaktadır.

12. Gerçek yaşam ve sanal ortam arasındaki farklılıklar neleydir?

Cevap: İnternet'teki sosyal ağlar gerçek yaşamdakilerden biraz farklıdır. Gerçek yaşamda grupların içine girmek ve kabul edilmek zor olurken, sanal ortamda kişilerin sosyal ağlarına girmek daha kolaydır. Bu özelliği ile sanal sosyal



DJT2018U-DİJİTAL OKUR YAZARLIK

Ünite 3: Sosyal Ağlar





ağlar gerçek yaşamdakinden daha geçirgendir. Gerçek yaşamda sosyal ağlar sürekli görüşülen kişilerden ve daha güçlü bağlantılardan oluşurken, internetteki sosyal ağ sitelerinde nadiren görüşülen kişileri bir ağa kabul etmek daha kolaydır. Sosyal ağlarda, gerçek yaşamda belirlenmesi güç olan düğümlerin yani ağları birbirine bağlayan kişilerin belirlenmesi daha kolay olabilmektedir.

13. "Sosyal Ağ Siteleri" hakkında bilgi veriniz.

Cevap: Sosyal ağ siteleri, bireylerin kurumsal bilgisayar sistemleri gibi sınırları belli olan bir sistem içerisinde açık veya yarı açık profil yaratmalarını, ortak bağlantıları olan kullanıcıların listelerini ve bu kişilerin bağlantı paylaştığı diğer kullanıcıların listelerini gözden geçirme ve karşılaştırmalarını sağlayan web tabanlı hizmetlerdir. Bu bağlantıların özellikleri, siteden siteye değişmektedir. Sosyal ağ sitelerindeki paylaşımlar eş zamanlı veya eş zamansız olabilmektedir. Bireylerin istedikleri zaman paylaşımda bulunabilmeleri, ağ teknolojisinin sağladığı önemli bir kullanım kolaylığı ve esnekliğidir.

14. Bireyler, sosyal ağları hangi amaçla kulanırlar?

Cevap: Günümüzde sosyal ağların bireylerin sosyalleşme, alışveriş, ticaret, eğitim başta olmak üzere farklı alanlardaki ihtiyaçlarını karşılamak için kullandığı söylenebilir.

15. "Küçük Dünya Fenomeni" kavramı hakkında bilgi veriniz

Cevap: İnternet'te birbirleriyle iletişime geçen bireyler, kendilerine ait küçük bir dünya yaratırlar. Küçük Dünya Fenomenini 1967 yılında ilk ortaya koyan psikolog Stanley Milgram'dir. Milgram'ın "Altı Derece Yaklaşımı'na" göre bir kişi tanımadığı birine ulaşmak için en fazla beş kişiyi kullanarak (altı adımda) bunu gerçekleştirebilmektedir. Bu nedenle ilk sosyal ağ sitesinin adı da "Six Degrees" idi.

16. Sosyal ağ sitelerinin ortak genel özelliği nelerdir?

Cevap: Sosyal ağ sitelerinin amaçlarına göre tanımlanan farklı teknik özellikleri olmasının yanısıra, ortak tanımlanan genel özellikleri de bulunur. Bunlar arasında başlıcaları, görülebilen açık profillerin sunumu ve paylaşımda bulunulan ve söz konusu sitenin kullanıcısı olan arkadaşların profillerinin görüntülenebilmesidir. Sosyal ağ sitelerinde birevler gizlilik ayarlarını profillerinin başkaları etkinlestirerek tarafından görüntülenmesini engelleyebilmekte ya da profillerinin istedikleri kişilerce görüntülenmesine izin vermektedirler. Profiller ayrı web sayfaları ile sunulur, bu sayfalarda kullanıcılar kendileriyle ilgili bilgileri paylaşırlar. Sosyal ağ sitelerinde serbest üyelik veya davetli üyelik uygulanabilir. Bir diğer site üyesinin davetinin gerekmediği durumlarda, sosyal ağ sitesine giriş yapan kişiden öncelikle bazı soruları yanıtlaması beklenir. Kullanıcı profili bu soruların yanıtlarına göre oluşur, bu bilgiler genellikle yaş, yaşanılan yer, ilgi alanları gibi kişiyi tanıtan bilgilerdir.

17. "Toplumsal Dolaşım" kavramı nedir? Açıklayınız.

Cevap: Toplumsal dolaşım ile açıklanmak istenen, dedikodu ve insan merakının sosyal dolaşımı nedeniyle bireylerin diğerlerinin yaşamlarını merak etmesi ve paylaşımda bulunmalarıdır.

18. "Benliğin Temsili" kavramı nedir? Açıklayınız.

Cevap: Benliğin temsili kavramı, bireyin gündelik yaşamın her alanında benliğini temsil etme çabasını açıklar. Dolayısıyla sosyal ağlarda bireyler profiller aracılığıyla ün ve statülerini artırmak isterken, ağlar diğer kullanıcıların bağlantıları ile ilişkilerinin durumunu gösterir.

SOSYAL AĞLARIN FARKLI KULLANIM AMACLARI

19. Sosyal ağ siteleri kullanımının genel amacı nedir?

Cevap: Sosyal ağ sitelerinin başlıca kullanım amacı sosyalleşmektir. Kullanıcılar; arkadaşları, akrabaları, onların arkadaşları ve özel yaşantıları hakkında bilgi edinmek, günlük olay ve haberleri paylaşmak istedikleri icin bu sitelere üve olurlar. Arkadaslık, akrabalık, ortak ilgiler ve aktiviteler üzerine kurulu olan sosyal ağ siteleri bilgi paylaşma, ilişki kurma ve geliştirme işlevleriyle farklı meslek alanlarındaki profesyonellerin meslektaşlarıyla iletişim halinde olmalarını da sağlar. Bu durum, kullanıcılar arasında üye oldukları gruplara karşı aidiyet duygusu ve sanal kimlik gelişimine yol açarken ağ sitelerinde gelişen iletişim becerileri de bireylerin yaşamboyu öğrenme ve mesleki gelişimleri açısından önemlidir.

20. "Ağlar Üzerinde Öğrenme" kavramı hakkında bilgi veriniz.

Cevap: Dijital çağın öğrenme kuramı olarak görülen ve "ağlar üzerinde öğrenme" şeklinde özetlenebilecek olan yaklaşımı konnektivizm/bağlantıcılığa göre öğrenme, bireylerin çeşitli bilgi kaynaklarıyla etkileşimi, ortak ilgi alanlarına göre oluşturulan topluluklara ve sosyal ağlara katılımları voluyla gerçeklesir. Örneğin sosyal ağ oluşturulan ders gruplarının; soruların sitelerinde sorulduğu, ödevlerin tartışıldığı ve dosyaların gönderildiği ortamlar olarak kullanıldıkları görülmektedir. Bu gruplar bireylerin derse, öğrenen topluluğuna bağlı hissetmeleri konusunda etkin şekilde kullanılabilmektedir. Benzer şekilde, projeler gibi ortak çalışma, paylaşım gerektiren konularda sosyal ağ sitelerinin ortam ve araçları fayda sağlamaktadır. Örneğin, kısa bilgiler paylaşılacağında, hatırlatmalar yapılacağında Twitter'ın 140 karakter ile sınırlı mikroblog ortamı da uygun bir araçtır. Twitter aracılığıyla paylaşılan (tweet atılan) iletişim metni, kullanıcının tüm takipçileri tarafından görülmektedir.

21. Sosyal ağların eğitim amaçlı kullanımının, öğrenciler üzerindeki etkisi nasıl olmustur?

Cevap: Yapılan araştırmalar, sosyal ağların eğitim ortamlarında kullanılmasının, öğrenciler için motivasyon, etkililik ve iletişim yönüyle olumlu sonuçlar doğurduğuna





DJT2018U-DİJİTAL OKUR YAZARLIK

Ünite 3: Sosyal Ağlar





dikkat çekmektedir. Araştırma bulgularına göre, sosyal ağlarda ortak gruplarda yer alan dolayısıyla benzer ilgi alanları olan bireyler arasında öğrenme topluluklarının kurulması ve iş birlikli öğrenmenin sağlanması daha mümkündür. Katılımcıların birbirine güvenmesi ve kolay paylaşımda bulunabilmeleri, eğitsel açıdan ağların kullanımını daha etkin ve verimli kılmaktadır.

22. Türkiye'de en yaygın kullanılan sosyal ağ siteleri hangileridir?

Cevap: 2014 raporuna göre ise Türkiye'de en yaygın kullanılan sosyal ağ siteleri Facebook (%93), Twitter (%72), Google+ (%70) ve LinkedIn (%33), Instagram (%26)'dır. Türkiye'de sahte hesaplar da dâhil olmak üzere, 36 milyon aktif Facebook hesabı bulunmakta ve Türkiye'deki kullanıcılar günde ortalama 2 saat 32 dakikayı sosyal medyada geçirmektedir.

23. Sosyal ağ siteleri kullanımının, işletmeler, iletişimciler, reklam, pazarlama ve halkla ilişkiler uzmanları üzerinde nasıl bir etkisi olmuştur?

Cevap: Sosyal ağ siteleri, iletişimciler ve özellikle reklam ve halkla ilişkiler uzmanları için araştırılması ve dikkatli kullanılması gereken önemli bir ortam hâline gelmiştir. Cünkü sosyal ağlar sadece bireyler için değil, kurumlar açısından da önemlidir. Sosyal ağlar işletmelere hedef kitleleriyle iletişim kurmaları ve doğru hedeflere ulaşmaları için olanak sağlamaktadır. Günümüzde çevrim içi (online) reklamcılık konusunda sosyal ağlar önemli bir mecra hâline gelmiştir. İşletmeler sosyal ağlar için geliştirilen çeşitli uygulamalarla (applications/widgets) kendi ürün ve hizmetlerini tanıtarak pazarlama faaliyetleri gerçekleştirmektedir. Ayrıca sosyal ağlarda ölçümleme yaparak işletmeler strateji geliştirebilmektedir. Sosyal ağlardaki viral pazarlama (viral yayılma) kavramı, reklamlar aracılığıyla ürün ve markaların tanıdık tavsiyeleriyle tanınması anlamına gelmektedir.

24. "Sosyal Ağ Sentezi" nedir? Bilgi veriniz.

Cevap: Bir amaca yönelik olarak bir sosyal ağ oluşturmak üzere düğümlerin neler olması gerektiği ve bunlar arasındaki ilişkilerin nasıl olması gerektiğine yönelik tasarım sosyal ağ sentezi olarak tanımlanmaktadır.

25. "İnternet Trafiği" nedir?

Cevap: : İnternet üzerindeki veri akışıdır; gönderilen ve alınan mesajların miktarı ve yönü, web sitesine giren ziyaretçi sayısı, ziyaret edilen sayfalar gibi verilerin takibi anlamındadır.

26. Sosyal ağlar, sivil toplum kuruluşları, partiler vb topluluklar tarafından nasıl ve ne amaçla kullanılmaktadır?

Cevap: Sosyal ağlar, toplumsal siyasal örgütlenmenin ve hareketin önemli iletişim araçlarından birisidir. Toplumsal örgütlenme açısından İnternet; siyasal partiler, dernekler, vakıflar, kamu kurumları, özel ticari şirketler, siyasal ve toplumsal hareketler tarafından yaygın olarak kullanılmaktadır. Özellikle toplumsal hareketler,

kamuoyuna ulaşmak üzere sosyal ağ siteleri üzerinden kampanyalar düzenleyerek aynı anda binlerce kullanıcıya ulaşmaktadır. Sosyal ağlar insanları bir araya getirdiği için sosyal hareketleri birbirine bağlayan ve iletişim kurmalarını sağlayan bir ortamdır. Bu ortamın gelişmesinde yurttaş gazeteciliği kavramının da önemli yeri bulunmaktadır. İçerik üretici olan kullanıcıların sosyal ağlarda kendi metin ve resimlerini, videolarını paylaşmalarıyla yeni bir bilgi/haber kaynağı iletişimde etkili olmaktadır.

27. Sosyal ağ sitelerini kullanan bireyler nasıl sınıflandırılır?

Cevap: Sosyal ağ sitelerini kullanan bireyler, bu siteleri kullanma amaçlarına (sosyalleşme, eğlence, kolay erişim ve ulaşılma, arkadaş edinme, kaçma/kaçınma, koordine olma, bilgi arama) ve katılım seviyelerine (düşük, yüksek) göre sınıflandırılarak, çeşitli kullanıcı tipleri/türleri belirlenebilir. Bu farklı kullanım motivasyonları, kullanıcıların ağları kullanma sıklık ve sürelerini ve ne düzeyde aktif içerik üreten ve paylaşan bireyler olduklarını şekillendirir. Bu motivasyonlar arasında kaçma/kaçınma günlük sıkıntılardan, sorumluluklardan veya baskıdan uzaklaşmak; koordine olma ise sosyal faaliyetleri organize etme ve etkinlikler düzenlemek ile ilgili tanımlanmaktadır. Gösteriş yapma, pazarlama kampanyalarından yararlanma alanyazında yine vurgulanan motivasyonlar arasındadır. Bireylerin ağları kullanma amaçları; yaş, cinsiyet ve sosyal statülerine göre de farklılık göstermektedir.

ÖRNEK SOSYAL AĞ SİTELERİ

28. "Facebook" sosyal ağ sitesi hakkında bilgi veriniz.

Cevap: 2004 yılında Harvard Üniversitesi öğrencisi Mark Zuckerberg tarafından kurulan Facebook, öncelikle Harvard öğrencilerinin kullanımı için oluşturulmuş fakat kısa zamanda diğer üniversiteler ve okulları bünyesine katarak 2006 yılında dünyanın herhangi bir yerinde eposta adresi olan herkesin üye olabileceği bir platform haline gelmiştir. Facebook, Türkiye'de en çok kullanılan sosyal ağ sitesidir.

29. Facebook sosyal ağ sitesinin kullanımında, "Profil Oluşturma" bileşeni hakkında bilgi veriniz.

Cevap: Kullanıcılar, profil fotoğrafi yükleyerek ve kişisel bilgilerini girerek profilini oluşturabilir.

30. Facebook sosyal ağ sitesinin kullanımında, "Bağlantı Kurma (Arkadaş Ekleme)" bileşeni hakkında bilgi veriniz.

Cevap: Bağlantı kurmak için arama yapılabileceği gibi doğrudan e-posta hesabı ya da telefonda kayıtlı kişi listesini aktarmak gibi seçenekler de değerlendirilebilir. Arama özelliği, bireylerin çoğunlukla gerçek hayatta tanıdığı kişileri bu ortamda da bulabilmesi için kullanılmakla birlikte, gruplar ve yerler de aranabilir. Ayrıca, Facebook kullanıcılara önerilerde de bulunmaktadır. Bağlantı kurmak isteyen kullanıcılar ancak karşı taraf onayladığında arkadaş olabilirler. Arkadaşlık tarihçesi özelliği sayesinde Facebook'taki herhangi bir





DJT2018U-DİJİTAL OKUR YAZARLIK

Ünite 3: Sosyal Ağlar







arkadaşla bugüne kadar yapılan tüm etkileşimler görülebilmektedir.

31. Facebook sosyal ağ sitesinin kullanımında, "Duvar" bileşeni hakkında bilgi veriniz.

Cevap: Kullanıcıların sayfalarına eklediği ve izin verdikleri kişilerin görebileceği metin, resim ya da video gibi paylaşımlarının bulunduğu, arkadaşlarının da gönderide bulunabileceği bölümdür.

32. Facebook sosyal ağ sitesinin kullanımında, "Zaman tüneli" bileşeni hakkında bilgi veriniz.

Cevap: : Kullanıcının paylaşımları ve hareketleri zaman içinde arttıkça bunların kronolojik sunumudur.

33. Facebook sosyal ağ sitesinin kullanımında, "Haber Kaynağı" bileşeni hakkında bilgi veriniz.

Cevap: Kullanıcı için önemli olabilecek ya da arkadaşlarının paylaştığı gönderiler yayınlanmaktadır.

34. Facebook sosyal ağ sitesinin kullanımında, "Beğen (Like) düğmesi" bileşeni hakkında bilgi veriniz.

Cevap: Facebook'taki önemli ve çok kullanılan bir özelliktir, paylaşımın beğenildiğini ya da onaylandığını ifade eder. Ayrıca, paylaşımların altına "Yorum Yap/Yaz" özelliği aracılığıyla yorum yazılabilir. Kullanıcılar, beğendikleri gönderiyi kendi arkadaş listelerinin de görmesini isterlerse gönderinin altındaki "Paylaş" düğmesine basarak kendi duvarlarında paylaşabilirler.

35. Facebook sosyal ağ sitesinin kullanımında "Takip Etme" bileşeni hakkında bilgi veriniz.

Cevap: Amaç geniş bir kitleye ulaşmak olduğunda bu özellik kullanılabilir. Böylece, Facebook'ta kullanıcının arkadaşı olmayanlar bile kullanıcıyı takip ederek herkese açık güncellemelerini Haber Kaynağı'nda görebilir.

36. Facebook sosyal ağ sitesinin kullanımında, "Hareket Dökümü" bileşeni hakkında bilgi veriniz.

Cevap: Güncel olarak tüm bildirimler ve diğer hareketler görülebilmektedir. Bunların içinde etiketlenilen fotoğraflar, beğenilen sayfalar, eklenilen arkadaşlar gibi Facebook'ta yapılan tüm aktiviteler bulunmaktadır.

37. Facebook sosyal ağ sitesinin kullanımında, "Etiketleme" bileşeni hakkında bilgi veriniz.

Cevap: Kullanıcı, fotoğraf ya da gönderilerde kendisini ya da arkadaşlarını işaretleyebilir.

38. Facebook sosyal ağ sitesinin kullanımında, "Gruplar" bileşeni hakkında bilgi veriniz.

Cevap: Durum güncellemeleri, fotoğraflar veya belgelerin paylaşılabildiği ve grubun diğer üyelerine mesajlar gönderilebildiği özel alanlar olup ortak ilgi alanlarına sahip kişilerin iletişim kurmasını kolaylaştırır. Kullanıcılar grup kurabilir ya da kendi ilgi alanlarına göre var olan gruplara katılabilir. Gruplar; herkese açık, kapalı (üyelik isteğinde bulunduktan sonra onay gerektiren) ya da gizli (sadece grup üyelerinin eklediği/davet edebildiği ortamlar) olabilir.

39. Facebook sosyal ağ sitesinin kullanımında, "Sayfalar" bileşeni hakkında bilgi veriniz.

Cevap: İşletmelerin, markaların ve kuruluşların hikayelerini paylaşmaları ve insanlarla bağlantı kurmaları içindir. Bu tür bir sayfayı oluşturmak için ilgili kurumun resmî temsilcisi olmak gerekmektedir. Sayfalar, haber paylaşmak, etkinlikler düzenlemek, uygulamalar eklemek gibi yöntemlerle özelleştirilebilir ve kullanıcılar tarafından yıldız puanlar ile değerlendirilebilir.

40. Facebook sosyal ağ sitesinin kullanımında, "Etkinlik Düzenleme" bileşeni hakkında bilgi veriniz.

Cevap: Sergi, düğün, buluşma vb. etkinlikler için tarih belirlenerek istenilen kişiler davet edilebilir ve belirtmeleri hâlinde katılım durumları (olumlu, olumsuz, belki olarak) görülebilir.

41. "Twitter" sosyal ağ sitesi hakkında bilgi veriniz.

Cevap: Twitter, 2006 yılında Jack Dorsey tarafından geliştirilmiş olan, anlık iletişime dayalı bir sosyal ağ ve mikroblog sitesidir. Güncel bilginin ve haberlerin paylaşılıp takip edilebileceği bu ortamı bireylerin yanısıra kurumlar da kullanmaktadır.

42. Twitter sosyal ağ sitesinin kullanımında, "Tweet" bileşeni hakkında bilgi veriniz.

Cevap: Twitter'daki gönderiler/paylaşımlar tweet olarak adlandırılmakta ve "tweet atmak" tabiri kullanılmaktadır. Tweetler bir anın ya da düşüncenin fotoğraf, video, internet bağlantısı ya da en fazla 140 karakterlik metinler ile ifade edilmesidir.

43. Twitter sosya<mark>l ağ sit</mark>esinin kullanımında, "Takip Etme" bileşeni hakkında bilgi veriniz.

Cevap: Tweetler herkes tarafından görülebilmekle birlikte, kullanıcılar isterse sadece kendi arkadaşlarının görebileceği şekilde sınırlandırabilir. Kullanıcılar diğer kullanıcıları takip ettiğinde onların tweetlerini, takipçi sayılarını ve takip ettiği kişileri görebilir. Takip edilen kullanıcıların tweetleri kronolojik olarak görüntülenir. Takip etmekten vazgeçmek ya da takip edeni engellemek mümkündür.

44. Twitter sosyal ağ sitesinin kullanımında, "Trending Topic (TT)" bileşeni hakkında bilgi veriniz.

Cevap: Atılan tweet sayısına göre en popüler 10 konunun listelendiği alandır. Ülke ve dünya bazında bu listeye erişilebilir.

45. Twitter sosyal ağ sitesinin kullanımında, "Retweet (RT)" bileşeni hakkında bilgi veriniz.

Cevap: Kullanıcı'nın, başka bir twitter kullanıcısının tweetini kendi takipçilerinin de görmesini istediğinde retweet tuşuna basarak kendi profilinde görünmesini sağlamasıdır. Herhangi bir tweet'in yaygın hale getirilmesi için kullanılır ve birçok kişinin takip etmesi sağlanır.

46. Twitter sosyal ağ sitesinin kullanımında, "Direct Message (DM)" bileşeni hakkında bilgi veriniz.



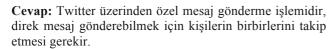


DJT2018U-DİJİTAL OKUR YAZARLIK

Ünite 3: Sosyal Ağlar







47. Twitter sosyal ağ sitesinin kullanımında, "Mention (@)" bileşeni hakkında bilgi veriniz.

Cevap: Gönderilen bir mesajda hitap etmek istenilen kullanıcı adının başına @ işareti koyulmasıdır. (Örnek: @Anadolu Univ).

48. Twitter sosyal ağ sitesinin kullanımında, "Hashtag (Etiket)" bileşeni hakkında bilgi veriniz.

Cevap: Hakkında yazılan konuyu kategorize etmek için başına # işareti konularak yazılan sözcüklerdir. Böylelikle bilginin hızlı yayılması ve mesajın doğru yere ulaşması sağlanır. (Örnek: #açıköğretim).

49. Twitter sosyal ağ sitesinin kullanımında, "Favori Ekleme" bileşeni hakkında bilgi veriniz.

Cevap: : Twitter'da paylaşılan tweetler beğenildiğinde kullanıcının Favori listesine eklenir.

50. "Google+" sosyal ağ sitesi hakkında bilgi veriniz.

Cevap: Google sirketinin 2011 yılında kullanıma actığı hizmetlerden biri olan Google+ (Google Plus), arkadaşlar, aile ve diğer kişiler ile iletişim kurulması amacına yöneliktir. Ortam ve kullanım biçimi olarak Facebook ortamı ile oldukça benzemektedir. Bu sitede de fotoğraf, iş, eğitim vb. bilgilerin olduğu profil oluşturma söz konusu olup kişiler çevrelere eklenmektedir. Arkadaş, aile, tanıdıklar, izlediklerim adlı hazır çevrelerin yanısıra kullanıcı isterse başka çevreler de oluşturabilir. Metin, fotoğraf, bağlantı, video, etkinlik, anket formatında yayınlar yapılabilir. Google+'nın sunduğu popüler ve önerilen yayınlar içinde etiket ile arama da yapılabilir. Yayınların +1'lenmesi (beğenilmesi), payla- şılması, bu yayınlara yorum eklenmesi mümkündür. Koleksiyonlar, yayınları konuya göre gruplandırmaya yarar. Benzer ilgi alanlarına sahip kullanıcılar grup/topluluk oluşturabilir. Kullanıcılar etkinlik düzenleyebilir. Hangouts uygulaması ile herhangi bir cihazdan birebir ya da grup olarak mesajlaşma, video görüşmeleri ve sesli aramalar yapmak mümkündür. İşletmeler için sayfa oluşturma özelliği, müşteriler ile iletişim kurulması ve ilişkilerin güçlendirilmesi amacıyla kullanılır.

51. "Tumblr" sosyal ağ sitesi hakkında bilgi veriniz.

Cevap: David Karp tarafından 2007'de kurulan Tumblr, kendi sitesinde "her şeyi barındıran, birbirinden farklı milyonlarca blogun oluşturduğu bir bütün" olarak tanımlanmaktadır. Microblog ile blog arasında kalan bir yapıda olduğu söylenebilir. Blogların konusu; öyküler, fotoğraflar, animasyonlar, diziler, bağlantılar, şakalar, videolar, moda, sanat vb. konular olabilir. Tumblr, ilgilenilen alanda blogları bulup takip edebilmeyi ve kullanıcının oluşturduğu bloğun da başkaları tarafından keşfedilmesini sağlar. Tumblr'da metin, fotoğraf, alıntı, bağlantı, sohbet, ses, video formatında gönderiler desteklenmektedir. Takip edilen blogdan gelen gönderiler

kullanıcının panosunda (dashboard) belirmektedir. Beğenilen gönderiler yeniden bloglanabilir, gönderilere yorum eklenebilir. Fotoğraf, video gibi filtreleme yapılarak belli bir kategorideki gönderiler görüntülenebilmektedir.

52. "Instagram" sosyal ağ sitesi hakkında bilgi veriniz.

Cevap: Instagram, 2010 yılında, Kevin Systrom ve Mike Krieger tarafından öncelikle IOS (iPhone-iPad) için tasarlanıp geliştirilmiştir. Mobil cihazlara kurulum yaparak fotoğraf ve videoları filtreleyebilme ve sosyal ağlarda paylaşma olanağı sunan uygulama, farklı dillerde desteklemektedir. kullanımı da Uygulamanın kurulumunun ardından kullanıcı tanımlamaları yapılmalıdır. Programın içinden kamerayı açıp fotoğraf çekilebilir ya da cihazda mevcut olan fotoğrafları filtreleyerek paylaşımda bulunulabilir. Geniş fotoğraf düzenleme özellikleri savesinde fotoğraflara cok farklı görünümler kazandırılabilmektedir. Instagram kullanımında. sık aralıklarla her tür fotoğrafı paylaşmaktansa belli aralıklarla daha çok sanatsal değeri olabilecek fotoğrafların paylaşımı önerilmektedir.

53. Instagram sosyal ağ sitesinin kullanımında, "Bağlantı Kurma" bileşeni hakkında bilgi veriniz.

Cevap: Instagram, kullanıcıya hangi arkadaşlarının bu uygulamayı kullandığını göstermektedir. Dolayısıyla, onlarla Instagram üzerinden de bağlantı kurulabilir, fotoğrafları görüntülenerek beğenilebilir ve yorumda bulunulabilir. Ayrıca, uygulamanın "Keşfet" kısmından popüler fotoğraflar da incelenebilir.

54. Instagram sosyal ağ sitesinin kullanımında, "Etiketleme" bileşeni hakkında bilgi veriniz.

Cevap: Instagram, resimlere etiket koymaya, o resimleri kategorize etmeye ve daha çok kişinin görebilmesine olanak sağlar. "Webstagram" uygulaması üzerinden popüler etiketler keşfedilebilir. Instagram'ın arama özelliği de yine etikete dayalıdır.

55. "LinkedIn" sosyal ağ sitesi hakkında bilgi veriniz.

Cevap: 2003 yılında Reid Hoffman tarafından kurulmuş olan LinkedIn, dünyanın en büyük profesyonel sosyal iletişim ağı olarak tanımlanmaktadır. Dünya çapındaki 200 ülke ve bölgede milyonlarca üyeye sahiptir. Amaç, profesyonellerin birbirleriyle iletişim kurmalarını sağlayarak daha verimli ve başarılı olmalarıdır. LinkedIn'de ayrıca ilgili kişiler, iş ilanları, haberler ve güncellemelere erişmek mümkündür. LinkedIn' de kullanıcı tanıdığı kişilerin yanı sıra tanımadığı ancak alanında uzman ve popüler olan kişilerle de etkileşimde bulunabilme şansını yakalamaktadır.

56. LinkedIn sosyal ağ sitesinin kullanımında, "Profil" bileşeni hakkında bilgi veriniz.

Cevap: Kullanıcının öz geçmiş bilgilerinden oluşmaktadır. Eğitim bilgileri, kişisel bilgiler, iş deneyimleri, yetenekler, yayınlar gibi bilgileri içerir.





DJT2018U-DİJİTAL OKUR YAZARLIK

Ünite 3: Sosyal Ağlar





57. LinkedIn sosyal ağ sitesinin kullanımında, "Bağlantı Ekleme" bileşeni hakkında bilgi veriniz.

Cevap: Doğrudan e-posta adresinden kişiler eklenebileceği gibi arama özelliğini kullanarak da kişilere bağlantı isteği gönderilebilir, kurumlar takip edilebilir. Bağlantı kurulan kişiler ile özel olarak mesajlaşılabilir.

58. LinkedIn sosyal ağ sitesinin kullanımında, "Onaylama sistemi (Endorsement)" bileşeni hakkında bilgi veriniz.

Cevap: Bağlantılı olan kullanıcılar, birbirlerinin hangi konularda çalıştıkları ya da hangi yetenek, beceri ve deneyimlere sahip olduğunu bildirebilir ve karşı tarafın izin vermesi halinde profillerinde bu durum görüntülenir.

59. LinkedIn sosyal ağ sitesinin kullanımında, "Tavsiye Etme" bileşeni hakkında bilgi veriniz.

Cevap: Bir kişiyi belli pozisyonlar için önermek üzere profilinde yer alabilecek bir tavsiye/referans mektubu yazılabilir. Kullanıcı kendisi için de tavsiye mektubu isteğinde bulunabilir.

60. LinkedIn sosyal ağ sitesinin kullanımında, "Gruplar" bileşeni hakkında bilgi veriniz.

Cevap: Gruplarda bilgi paylaşımları yapılmakta ve bazı konular tartışmaya açılarak, o alan ile ilgilenen grup üyeleri düşünce ve yorumlarını yazmaktadır. Kullanıcılar ilgi duydukları alanlardaki gruplara katılabilir ya da kendileri grup kurabilir.

61. LinkedIn sosyal ağ sitesinin kullanımında, "Kanallar" bileşeni hakkında bilgi veriniz.

Cevap: Belli sektördeki gelişmeleri güncel olarak takip etmek için kanallar takip edilebilir.

62. LinkedIn sosyal ağ sitesinin kullanımında, "İşler, İş ilanları" bileşeni hakkında bilgi veriniz.

Cevap: Kullanıcının öz geçmişine uygun, konum ve sektör tercihleri ile eşleşen iş alternatifleri görüntülenmektedir. Eğer iş veren olarak LinkedIn kullanılıyorsa iş ilanları yayınlanabilir. Unvan, şirket, işlev ve konuma göre iş ilanları aranabilir. Bir iş ilanına tıklandığında şirketin sayfasından başvuru yapmaya olanak sağlayan düğme, iş tanımı, istenen yetenek ve uzmanlıklar, şirket ile ilgili bilgiler, benzer iş ilanları gibi bilgiler görüntülenir.

63. "YouTube" sosyal ağ sitesi hakkında bilgi veriniz.

Cevap: 2005 yılında kullanıma sunulan YouTube'un kurucuları Chad Hurley, Steve Chen ve Jawed Karim'dir. YouTube, kullanıcılar tarafından orijinal olarak oluşturulmuş videoların keşfedilmesi, izlenmesi ve paylaşılmasına olanak sağlamaktadır. Böylece, kullanıcılar diğerleriyle bağlantı kurabilir. Ayrıca YouTube, reklam verenler için de bir dağıtım platformu işlevi görmektedir. YouTube 1 milyardan fazla kullanıcıya sahip olup her gün yüz milyonlarca saat izlenmektedir. Üye olmadan da video izlenebilen sitede, video yüklemek, yorum yapmak, kişinin kendi kanalını oluşturması gibi işlemler ise üyelik gerektirmektedir. Üyelik, sözü edilen sosyal ağ sitelerindekiyle benzer şekilde olup, ayrıca kullanıcının

Google hesabı olması durumunda hesap açmak gerekmeden kullanıcı YouTube'da doğrudan üye olarak algılanmaktadır.

64. YouTube sosyal ağ sitesinin kullanımında, "Video izleme" bileşeni hakkında bilgi veriniz.

Cevap: "Ne İzlemeli" kısmında popüler olan ve önerilen videolar görüntülenir. Videolar, Müzik, Spor, Oyun, Haber gibi kategorilendirilmiştir. Ayrıca, ilgilenilen içeriğe göre "Arama" yapılabilir. Sonuç sayfasında, ilgili videolar, oynatma listeleri ve kanallar görüntülenir. Burada, yükleme tarihi, süre gibi açılardan "Filtreleme" yapılabilir. Video seyrederken görüntüleme şekli (tam ekran/sinema modu), hız ve çözünürlük ayarlanabilir. "İzlenen Video Ekle" düğmesi kullanılarak kullanıcının kendi oynatma listesine eklenebilir, diğer sosyal ağ hesaplarında paylaşılabilir ve e-posta ile tanıdıklara gönderilebilir. "Daha Sonra İzle" özelliği sayesinde kullanıcılar izlemek istedikleri fakat o an izlevemevecekleri videoları hesaplarına eklevebilir. Ayrıca, kendileri için bu videolara not da ekleyebilirler. Videoların görüntülenme sayısı her bir videonun altında verilir ve "Bunu beğendim", "Bunu beğenmedim" gibi geribildirimlere ek olarak "Yorum" yapılabilir.

65. YouTube sosyal ağ sitesinin kullanımında, "Video Oluşturma ve Yükleme" bileşeni hakkında bilgi veriniz.

Cevap: Kullanıcı kendi hesabına video yüklemek istediğinde öncelikle videovu kimlerin görüntüleyebileceğine ilişkin gizlilik avarlarını seçebilmektedir. Daha sonra bilgisayarında kayıtlı bir videoyu ekleyebileceği gibi slaytlar ya da fotoğraflardan da video oluşturabilir. Video için başlık ve etiketler tanımlanabilir, efektler kullanılabilir ve zamanlama ayarları yapılabilir. İstenirse, altyazı ve müzik eklenebilir. Kullanıcının oluşturup yüklediği videolar kendi Kanalına eklenir. Kaliteli videolar oluşturma konusunda YouTube bilgi, program-araç ve ücretsiz dersler sunarak destek vermektedir. Ayrıca, dünyanın dört bir yanındaki YouTube içerik oluşturucularıyla öneriler paylaşılabilmekte, iletişim kurulabilmekte ve onlara sorular sorulabilmektedir.

66. YouTube sosyal ağ sitesinin kullanımında, "İçerik Oluşturucu Stüdyosu" bileşeni hakkında bilgi veriniz.

Cevap: Kullanıcıya ait video ve kanal istatistikleri, diğer kullanıcılarla olan etkileşimler gibi bilgiler yer almaktadır.

67. YouTube sosyal ağ sitesinin kullanımında, "Abonelikler" bileşeni hakkında bilgi veriniz.

Cevap: Beğenilen kanallara abone olunarak kanala eklenen yeni videoların takibini kolaylaştırır.

68. YouTube sosyal ağ sitesinin kullanımında, "Oynatma Listeleri" bileşeni hakkında bilgi veriniz.

Cevap: Kullanıcının beğendiği videolardan bir liste oluşturarak istediği herhangi bir zamanda onları birlikte seyredebilmesine olanak sağlar.



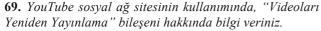


DJT2018U-DİJİTAL OKUR YAZARLIK

Ünite 3: Sosyal Ağlar







Cevap: Bunu yapmak için videoyu ilk yayınlayan kişinin kullanıcı adına tıklayarak o kullanıcının kanal sayfasından özel ileti göndererek iletişim kurulabilir. Televizyonda bir YouTube videosunun gösterilmesi durumunda ise altyazı ile ve sözel olarak atıfta bulunulması gerekmektedir.

SOSYAL AĞLARDA MEDYA OKURYAZARLIĞI VE AKICILIĞI

70. "Medya Okuryazarlığı" hakkında bilgi veriniz.

Sosyal ağların farklı kullanım alanları incelendiğinde, bu ortamların sundukları olanaklar yanında birtakım riskleri de içerdikleri görülmektedir. Kullanıcıların, üreticiye dönüştükleri bu ortamlarda, bilinçli ve sorumluluk sahibi birey davranışı göstermeleri için "Medya Okuryazarlığı" önem taşımaktadır. Medya okuryazarlığı'nın temelinde önemli bulunmaktadır. Bunlardan birincisi, içeriğe erişebilmek için teknolojiyi kullanabilme becerisi, ikincisi ise sunulan içeriği anlamanın yanı sıra içeriği değerlendirebilme yeteneğidir. Dolayısıyla, medya okuryazarlığı; erişim, analiz edebilme, değerlendirme ve içerik üretimini kapsayan becerilerden oluşur. Bu beceriler birbirini destekleverek dinamik bir öğrenme sürecini olusturur.

71. "Eleştirel Medya Okuryazarlığı" kavramı hakkında bilgi veriniz.

Cevap: "Eleştirel Medya Okuryazarlığı" olarak tanımlanan kavram, medya metinlerinin eleştirel okunmasıyla ilgilidir. Demokratik toplumlarda katılımın sağlanması açısından önem taşır. Sosyal ağları yetkin kullanacak bilgi ve becerilere sahip olmayan kullanıcılar bu ortamlarda risk yaratmaktadır. Bu riskler arasında, paylaşılan bilgi ve içeriklerin yasadışı, taraflı veya yanlış olması ve nefret söylemi sayılabilir.

72. "Medya Akıcılığı" kavramı hakkında bilgi veriniz.

Cevap: Medya akıcılığı, tüketilen ve üretilen içeriğe göre iki şekilde değerlendirilebilir. Tüketici konumda öncelikle mesaj, verildiği aracın/ ortamın etkilerinden arındırılarak anlaşılabilmeli ve sonra analiz edilip gerçekliği geçerlenmelidir. Ardından ortam, biçim (renkler, font), akış (mesajın verilişi) ve uyum (ortam, mesaj ve hedef kitle arasında) açısından değerlendirilir. Üretici konumda ise, mesajın içeriğinin ne olacağı ve bu içeriği vermekle sonuçta ne beklendiğinin netleştirilmesi gerekmektedir. Daha sonra, içeriğin verileceği doğru ortama karar vermek amacıyla içeri- ğin sunulacağı hedef kitle, üreticinin ortamı kullanma yeterlilikleri ve sınırlayıcı etkenler (bütçe, işin teslimat zamanı vb.) göz önünde bulundurulur.

73. "Digital Akıcılık" kavramı hakkında bilgi veriniz.

Cevap: Sosyal ağların, iletişim araçları olarak etkin kullanılmaları konusunda tartışılan bir kavram da dijital akıcılıktır. Günümüzde çevrim içi erişilen bilgilerin eleştirel olarak sorgulanması ve bilinçli yargılara varılması becerisi büyük önem kazanmıştır. Özellikle eğitimciler ve

iletişimciler tarafından tartışılan bu kavram, öncelikle İnternet kullanımı deneyimi ile ilişkilidir. İnternet'in ve arama motorlarının nasıl çalıştığı, kullanıcılar tarafından üretilen içeriklerin nasıl yayınlandığı, websitelerinin tasarımı ve İnternette kimlik oluşturma gibi temel fonksiyonları anlamayı gerektirmektedir. İkinci olarak, Înternet'teki içerikleri eleştirel şekilde değerlendirebilme, bilgilerin geçerli ve güvenilir olup olmadığı konusunda farklı kaynaklardan kontroller yapabilme, farklı kalitede içerikleri ayırt edebilme ve kanıtları sorgulayabilme yeterliliklerini içerir. Dikkat çekilen bir üçüncü kategori ise kullanıcı çesitliliğinin farkında olunması ile ilgilidir. Paylaşılan bilgiler ve yapı- lan yorumların bir tartışma veya sunum içerisinde kişisel fikirler veya belli bir düşünce şeklinin veya kültürün ürünü olduğunun ayırt edilebilmesi önemlidir. Dolayısıyla dijital akıcılık kavramı, eleştirel düşünme becerilerinin ve yaratıcılığın İnternet teknolojileri yeterlilikleri ile uyum içerisinde kullanılmasını gerektirir.

74. "Grup Kutuplaşması" kavramı hakkında bilgi veriniz. Cevap: Sosyal ağlar ile ilgili yapılan çalışmalarda, grup kutuplaşması kavramıyla karşılaşılmaktadır. Benzer görüşlere sahip bireyler, üye oldukları ortak bir grupta yaptıkları tartışmalarda birbirlerini onaylayarak, tartışmanın başladığı noktaya göre çok daha fazla ortak görüşlerine bağlanabilmektedir. Bu durum özellikle forumlarda gözlenmekte olup görünmez bir otopropagandaya dönüşebilmektedir. Alternatif fikirlerin, haberlerin yer almadığı ortamlarda örneğin siyasi görüşlerin radikalleşmesi söz konusu olabilir.

75. Sosyal ağ sitelerini farklı özellik ve kullanım amaçlarına göre sınıflayınız.

Cevap:

- Tanıdıklarla iletişimi kolaylaştıran, kullanıcıların hayatlarında olup biteni paylaştığı "Facebook"
- Anlık iletişimin ön planda olduğu, güncel bilginin ve haberlerin takip edilebileceği "Twitter"
- Kişilerle farklı formatlarda etkileşimlerin gerçekleştirilebildiği "Google+"
- Farklı konularda çeşitli formatta gönderilerin yer aldığı bloglara erişim sağlayan "Tumblr"
- Farklı fotoğraf ve videoların değişik filtrelerle düzenlenerek paylaşıldığı "Instagram"
- Profesyonellerin iletişimi, iş/eleman bulma konularında destek veren "LinkedIn"
- Video oluşturma, yükleme ve izlemeye olanak veren "YouTube".

